

Dumitru Virgil Diaconu

FRĂMÂNTĂRILE UNUI JUDECĂTOR

Dumitru Virgil Diaconu – nume oficial Dumitru Diaconu - este absolvent al Facultății de Drept, promoția 1980-1984, a Universității Babeș-Bolyai, din Cluj-Napoca, obținând în anul 1997 titlul de doctor în drept internațional, cu teza Drept internațional penal.

Începând cu anul 1984 este, pe rând, avocat la Petroșani, procuror și judecător la Drăgășani, judecător la Tribunalul Argeș - vicepreședinte al acestei instanțe între anii 1996-1998, judecător la Curtea de Apel Pitești - vicepreședinte în perioada 1998-2002 și președinte în anul 2006.

În paralel, a urmat și cariera universitară, actualmente fiind profesor universitar doctor la Facultatea de Științe Juridice și Administrative din cadrul Universității din Pitești, facultate al cărei prodecan a fost în perioada 2000-2005.

A publicat, singur sau în colaborare, 17 lucrări de specialitate - cursuri, cărți de jurisprudență, monografii - 44 de studii în reviste de prestigiu la nivel național și local, 18 lucrări în cadrul unor manifestări științifice internaționale și 10 lucrări în cadrul unor manifestări științifice naționale.

Publicațiile sale de referință sunt cărțile „Curtea penală internațională. Istorie și realitate”, Editura All-Beck, București, 1999 și „Terorismul. Repere juridice și istorice”, Editura All-Beck, București, 2004, lucrare premiată la nivel național cu premiul special al Uniunii Juriștilor din România și al Societății „Titu Maiorescu”.

Dumitru Virgil Diaconu

**FRĂMÂNTĂRILE
UNUI JUDECĂTOR**

Universul Juridic

București

– 2015 –

Editat de **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Copyright © 2015, **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin

S.C. Universul Juridic S.R.L.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

**NICIUN EXEMPLAR DIN PREZENTUL TIRAJ NU VA
FI COMERCIALIZAT DECÂT ÎNSOȚIT DE SEMNĂTURA
ȘI ȘTAMPILA EDITORULUI, APLICATE PE
INTERIORUL ULTIMEI COPERTE.**

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
DIAONU, DUMITRU VIRGIL**

**Frământările unui judecător / Dumitru Virgil Diaconu. –
București : Universul Juridic, 2015
ISBN 978-606-673-547-6**

34

REDACȚIE: tel./fax: **021.314.93.13**
tel.: **0732.320.666**
e-mail: **redactie@universuljuridic.ro**

DEPARTAMENTUL telefon: **021.314.93.15**
DISTRIBUȚIE: tel./fax: **021.314.93.16**
e-mail: **distributie@universuljuridic.ro**

www.universuljuridic.ro

Cuvânt-înainte

Astăzi, la 25 de ani după anul de grație 1989, justiția a devenit o temă prioritară pentru guvernanți și pentru țară.

Publicul, fie el avizat sau nu, dorește să știe mai mult despre justiție, despre mersul ei.

De aceea, din interior, ca judecător am simțit nevoia de a vorbi despre forța și slăbiciunile ei, despre reperele generoase înscrise în proiecte frumos așezate pe hârtie dar atât de greu traduse în practică, acolo unde se observă atât de bine necorelările, contradicțiile, consecințele.

În acest demers al schimbărilor, al reformelor de răscruce în justiția română este uitat deseori judecătorul, cel care înfăptuiește actul de justiție, judecătorul cu părerile sau opiniile sale, cu frământările și trăirile sale cu privire la statul său, la misia sa supremă și atât de responsabilă de a judeca, la rolul său în societate raportat și la sistemul din care face parte, la independența sa.

De aceea pentru a-l „citi” pe judecător am scris această carte, mai degrabă un jurnal pe ultimii doi ani, în care am punctat periodic – a se vedea punctul pe „I” de pe Juridice.ro căroră țin să le mulțumesc mult pe această cale - astfel de frământări atunci când s-a ivit un caz, un eveniment, o situație, ce necesita o reacție.

Am considerat că la peste 30 de ani în sistemul justiției și 20 de ani de catedră universitară pot avea un cuvânt de spus care să fie auzit de cei de sus, mai ales de C.S.M, garantul independenței magistratului.

Totul scris de mine, sau aproape totul, nu sunt numai frământările mele cu subiectivismul lor inerent, dar cred în mare parte și ale colegilor mei judecători, generate de grijile

și criticile noastre, mai ales în legătură cu intrarea în vigoare a noilor coduri în materie penală „izvor” al multor probleme de drept sau de sistem cu consecințe atât de mari asupra omului, asupra drepturilor și libertăților sale fundamentale.

Indiferent însă dacă frământările sau reflecțiile mele au fost scrise înainte sau după intrarea în vigoare a codurilor ele rămân totuși mereu actuale.

Poate că pe această cale, prin această carte, e adevărat „mică”, dar cu idei „mari”, în care argumentul juridic e marcat de atâtea ori de un suport motivațional, vocea magistraților va reverbera mai mult în timp și va fi auzită, va fi ascultată.

Poate!

Revolta judecătorilor

25 ianuarie 2013

Sunt la finele unei săptămâni agitate, care se răsfârâie și asupra mea ca judecător.

Mă frământă mult ce se întâmplă în jurul meu.

Sunt de peste 25 de ani într-un sistem pe care l-am slujit și-l slujesc cu credință și devotament, așezat, rezervat, „cuminte”, totul marcat de misia pe care mi-am ales-o, atât de responsabilă și atât de frumoasă, dar și plină de renunțări și sacrificii și anume aceea de a face dreptate.

Cunosc sistemul și am percepția de ansamblu asupra acestuia.

Tocmai de aceea m-am hotărât, cu greu, să spun și eu câteva cuvinte, nu mari, nu „prinse” în construcții juridice alambicate, ci mai simplu, la obiect, pe înțelesul tuturor, fie al cetățeanului pe care noi îl slujim.

De felul meu, sunt sigur că aș fi fost mai convingător, dacă aș vorbi – elocința mi-e dată numai de trăirea și credința în ceea ce spun – dar încerc acest lucru și în scris.

De ce s-a ajuns aici? De ce?

Momentul care a umplut „paharul” la început de an 2013 – după un an de grație 2012 când au fost puse „etichete politice” asupra membrilor CSM – a fost alegerea unui procuror – mai puțin are importanță numele acestuia – ca președinte al CSM.

Atunci, judecătorii aceia – printre care mă număr și eu – mulți, foarte mulți, tăcuți, foarte tăcuți, sufocați, mereu sufocați de povara atâtor și atâtor dosare „au răbufnit”.

Cum este posibil ca un procuror să fie președinte al unei instituții cele mai reprezentative pentru puterea judecătorească?

O fi legal, nu pot să contest, dar nu e normal!

Aș vrea să fiu bine înțeles.

Am cele mai bune relații cu colegii mei procurori, am fost și eu procuror, îi respect și am fost respectat, dar ceva nu e în regulă, nu e normal.

De ce nu e normal ca un organism instituțional cum este CSM să fie condus de un președinte CSM procuror?

Argumente: numărul dublu al judecătorilor față de procurori în componența CSM, numărul dublu de judecători față de procurori în sistemul judiciar, proporția covârșitoare a cauzelor civile față de cauzele penale.

Mai mult, oricât de bun profesionist ar fi un procuror, el, în opinia mea, nu poate gestiona la standarde de exigență maximă pe care le pretinde funcția de președinte al CSM – având în vedere formația sa de „penalist” și nu de „civilist” – multiple probleme ce apar în materie civilă, mai ales, în acest an al imenselor provocări generate de aplicarea noului Cod civil și de intrarea în vigoare a noului Cod de procedură civilă.

Colegii mei procurori vor spune totuși, de ce nu poate fi un procuror în fruntea CSM dacă legea și Constituția permite, chiar dacă au fost invocate aspectele arătate?

Nu vreau să intru într-o dezbatere juridică, dar nu pot să nu afirm ceea ce știm, în primul rând, noi judecătorii, noi procurorii, ceea ce știe atât de bine și cetățeanul obișnuit, că legea nu trebuie aplicată strict în litera acesteia, ci și în spiritul ei.

Or, din acest punct de vedere, faptul că un președinte CSM nu poate fi procuror, nu numai că nu este normal, firesc, așa cum s-a arătat, dar nici măcar nu este nici în spirit constituțional, întrucât ansamblul prevederilor constituționale în interpretarea lor mai largă, în spiritul lor, poziționează pe judecător și nu pe procuror ca președinte al CSM.

Desigur, o asemenea „așezare pe scaunul din față” a unui procuror-de altfel pe fondul unei largi dispute de ani de zile, de „așezare” a procurorului nu lângă judecător, ci lângă avocat – a fost cea mai neinspirată soluție a celor care ca membri CSM au hotărât acest lucru.

Sigur, nu pot să neg că nu există și orgolii, vanități, animozități, adversități – ce mai sunt între judecători și procurori – pe considerentul simplist cine este primul, dar revolta judecătorilor pentru „așezarea” în vârful CSM a unui procuror, are un substrat mult mai profund, fundamental, mai sensibil și mai de substanță și anume atingerea adusă principiului atât de sfânt și de peren ce a călăuzit și călăuzește orice justiție și anume independența judecătorului.

Cum poate fi un procuror garantul independenței justiției – aceasta fiind misia constituțională de esență a CSM-ului pe care-l reprezintă – din moment ce funcționează într-o structură marcată de principiul subordonării ierarhice?

Mai exact, mai simplu, mai pe înțelesul comun și obișnuit cum poate fi cineva, o persoană anume, în același timp și dependent și independent?

Nu se leagă și nici nu are cum să se lege.

Și totuși se leagă, parcă mai mult, anumite idei vehiculate și surprinzător afișate la ședința din 4 ianuarie 2013 a CSM și anume al rolului CSM în numirea de la vârf la DNA și Parchetul General, CSM ce va fi reprezentat de un procuror a cărei secție pe care o conduce va avea un cuvânt greu de spus în aceste numiri, creând aparența unei asumări a justiției fie de către președinție, fie de către executiv, cu efecte atât de mari asupra independenței sistemului judiciar, al judecătorilor care-l compun.

S-a creat astfel aparența sau certitudinea cu referire la unii membri CSM, a unui partizanat politic, a unei „aplecări” spre „stânga” sau spre „dreapta” afectând grav verticalitatea noastră, dată de independența noastră, atât de necesară

într-un stat de drept în consolidarea căruia noi, justiția avem un rol hotărâtor.

Reiau, orice s-ar spune, cine e dependent nu poate fi independent, cu privire la cariera și la drepturile judecătorilor în exercitare a atâtor atribuții pe care, fie chiar și la nivel formal, le are un președinte CSM.

Îată substanța revoltei judecătorilor.

Nu, în principal, o luptă a orgoliilor, o luptă pentru întâietate în fața procurorilor, ci lupta pentru un principiu fundamental al oricărei justiții și anume acela al independenței judecătorului atât de greu câștigat și astăzi profund afectat.

Totuși, cum a fost posibil?

Răspunsul e clar: tot cu concursul nostru, al unora dintre colegii judecători pe care i-am ales.

Astfel, într-o totală lipsă de transparență, al unor jocuri de culise, colegi judecători și-au dat votul unui procuror ca acesta să fie în fruntea CSM.

Nu știu ce au avut în vedere, poate interesele lor, dar nu ale judecătorilor.

Și așa în ultimul timp, dar și-n alte timpuri, odată aleși membrii CSM uitau de alegători.

Dar acum s-a întrecut răbdarea, s-a întrecut măsura, nu numai prin alegerea făcută, dar și prin „cramponarea” de putere.

Rocada vicepreședinte–președinte, președinte–vicepreședinte ilustrează „setea de putere”, – oare dezinteresată – cu orice preț, prin orice metode, prin orice mijloace, prin încălcarea unor reguli normale și extrem de mult, a unor principii fundamentale.

De aceea judecătorii s-au revoltat.

S-au „săturat”!

A fost scânteia care a aprins focul mocnit al nemulțumirilor care se acumulaseră în timp.